

Evde Uygulanan Eğitim Etkinliklerinin 48-60 Aylık Çocukların Okumaya Ve Yazmaya Hazırlık Becerileri Üzerine Etkisinin İncelenmesi * **

Determining the Effects of Home-Based Educational Activities on Pre-literacy Skills of 48-60 Month Olds

Lütfiye Coşkun¹, Ümit Deniz²

¹Kilis 7 Aralık Üniversitesi/Muallim Rifat Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Okul Öncesi Eğitimi Ana Bilim Dalı. lutfiyeseven@hotmail.com

²Gazi Üniversitesi/Gazi Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı. sea_edu2003@yahoo.com

Makalenin Geliş Tarihi: 11.03.2018

Yayına Kabul Tarihi: 05.02.2019

ÖZ

Araştırma aileler tarafından evde uygulanan eğitim etkinliklerinin 48-60 aylık çocukların okumaya ve yazmaya hazırlık becerileri üzerine etkisini belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 23'ü deney 23'ü kontrol grubu olmak üzere toplam 46 çocuk oluşturmuştur. Araştırma verileri "Demografik Bilgi Toplama Formu", "Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Yazmaya Hazırlık Becerilerini Değerlendirme Kontrol Listesi" ve bu araştırma kapsamında geliştirilen "Okumaya Hazırlık Becerilerini Değerlendirme Kontrol Listesi" aracılığı ile toplanmıştır. Çalışma kapsamında çocukların okumaya ve yazmaya hazırlık becerilerini desteklemek amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan eğitim etkinlikleri 8 hafta boyunca anneleri tarafından deney grubu çocuklarına uygulanırken kontrol grubu çocuklarına herhangi bir müdahalede bulunulmamıştır. Deney ve kontrol grubu çocukların yazmaya hazırlık becerileri son-test puanlarına Mann Whitney U Testi, okumaya hazırlık becerileri son-test puanlarına ise ANCOVA analizi ile bakılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular değerlendirildiğinde deney ve kontrol grubu çocukların okumaya hazırlık becerileri son-test puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir farklılık bulunurken yazmaya hazırlık becerileri

---

* **Alıntılama:** Coşkun, L., ve Deniz, Ü. (2019). Evde uygulanan eğitim etkinliklerinin 48-60 aylık çocukların okumaya ve yazmaya hazırlık becerileri üzerine etkisinin incelenmesi. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 39(2), 873-893.

** İlk yazarın ikinci yazarın yönetiminde hazırladığı doktora tezinden üretilen bu çalışma 18-21 Ekim 2017 tarihinde Ankara'da 5. Uluslararası Okul Öncesi Eğitimi Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

son-test puanları bakımından bir farklılığa rastlanmamıştır. Çalışmada deney grubu çocuklarına aileleri tarafından uygulanan ev etkinliklerinin çocukların okumaya hazırlık becerilerine olumlu yönde katkı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Okumaya hazırlık becerileri, Yazmaya hazırlık becerileri, Eğitim etkinlikleri

ABSTRACT

The aim of the study was to determine the effects of home-based educational activities on pre-literacy skills of 48-60 month olds. The sample of the study consisted of 46 children, 23 from experimental and 23 from the control group. The research data was collected by using "Demographic data collection form", "Evaluation Control List for Writing Readiness Skills of Preschoolers" and "Evaluation Control List for Reading Readiness Skills" that were developed in this study. In the research, reading and writing activities that were developed in this study to support preliteracy skills of children was applied by their mothers for 8 weeks to children at the experiment group. Meanwhile, no implementation was applied to the children at the control group. Post-test scores of writing readiness skills for experiment and control group were analyzed by Mann Whitney U test, pre-test scores of reading readiness skills for experiment and control group were analyzed by ANCOVA. According to the results, while a significant difference was determined on the reading readiness skill scores of the experiment group compared to the control group, no difference was observed for writing readiness skill scores. The results of the study indicated home based activities applied to experiment group children by parents have a positive effect on the reading readiness skills of the children.

Keywords: Reading readiness skills, Writing readiness skills, Educational activities

GİRİŞ

Okuma yazmaya hazırlık becerileri, seslerin işitilmeye başlandığı doğum öncesi dönemden itibaren kazanılmaya başlanan, geleneksel okuma yazma gelişimi için gerekli olan temel becerilere zemin oluşturan, çocuğun içinde bulunduğu çevreden etkilenen ve gelecek yıllardaki akademik ve sosyal başarıları üzerinde etkili olan becerilerdir (Justice & Pullen, 2003; Morton, 2014). Bu beceriler sözel dil, yazı farkındalığı, alfabe bilgisi ve fonolojik duyarlılık gibi becerilerden oluşur (Elliott ve Olliff, 2008). Yapılan çalışmalarda bu beceriler arasında güçlü ilişkiler olduğu ortaya konmaktadır (Güldenöğlü, Kargın & Ergül, 2016; Hofslundsengen, Gustafsson & Eriksen Hagtvet, 2018; Overby, Trainin, Smit, Bernthal & Nelson, 2012).

Okuma yazmayı öğrenme, çocukların geçmiş deneyimleri ile ilgilidir. Okuma yazma çevresinden yoksun çocuklar sınırlı sayıda uyarıcı ile karşı karşıya gelir ve bu durum çocukların okuma yazma becerileri üzerine uzun dönem olumsuz etki yapar (Lawhon &

Cobb, 2002). Okula başladığı anda bu beceriler bakımından yetersizlik sergileyen çocukların ise akranlarına yetişme konusunda zorluk çektikleri görülür. Bu sebeple çocukların okuma yazma ile ilgili deneyimler kazanmalarına yönelik çalışmalara başlamak için çocukların ilkokula başlamalarını beklememek gerekir (Irwin, Moore, Tornatore & Fowler, 2012). Yapılan çalışmalarda okul öncesi yıllarda kazanılan okuma ve yazmaya hazırlık becerilerinin birinci sınıf okuma yazma becerileri üzerine olumlu etkileri olduğu görülmektedir (Niklas & Schneider, 2017; Piasta, Justice, McGinty & Kaderavek, 2012; Pinto, Bigozzi, Gamannossi & Vezzani, 2012).

Birçok çocuk okula başlamadan önce evde gerçekleştirilen okuma yazma etkinliklerine katılması ve bu etkinlikleri gözlemlemesi sayesinde yazılı dilin görevlerini doğal olarak edinir. Bu sebeple ebeveynlerin evde gerçekleştirecekleri uygulamalar çocukların okuma yazma kazanımı üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Ailelerin bu konudaki önemi göz önünde bulundurulduğunda aileyi temele alan çalışmaların yapılması bir gereklilik olarak görülmektedir (Puranik, Phillips, Lonigan & Gibson, 2018; Taylor, 2011). Çocukların okuma yazma becerilerini geliştirmek için aileyi temele almadan oluşturulan müdahale çalışmaları ise çocukların gelişimi üzerinde yetersiz kalır (Bronfenbrenner, 1986).

Ebeveynlerin çocuklarının okuma yazma becerileri edinmesi için gerçekleştirmesi gereken birçok görevi olmasına rağmen birçok ebeveynin bu görevlerinin farkında olmadığı ve çocuklarına gereken desteği vermediği görülmektedir (Glogowska, Campbell, Peters, Roulstone & Enderby, 2002). Oysa yapılan çalışmalarda evde gerçekleştirilen okuma yazma etkinliklerinin çocukların okuma yazma becerisi üzerine olumlu etki yaptığı, aileleri ile etkinlik yapan çocukların okuma yazma becerisi yönünden iyi olduğu görülmüştür (Puranik, Phillips, Lonigan & Gibson, 2018; Eva, Lau & Nirmala, 2011; Martini & Senechal, 2012; Schmit, Simpson & Friend, 2011).

Çocukların okul öncesi dönem boyunca okuma yazma becerilerini desteklemek için ailelerin ve eğitimcilerin çocuklar için etkinlikler oluşturması (Vandermaas Peeler, Nelson, Bumpass & Sassine, 2009) ve çocuklara uyarıcılarla dolu zengin bir eğitim ortamı sunması gerekir (Çelenk, 2006; Uyanık ve Kandır, 2010). Ailelerin gerek bu

ortam gerekse uygulanabilecek etkinlikler hakkında bilgi sahibi olmaları için eğitimciler tarafından gereken rehberliğin verilmesi önemlidir. Strickland'a (1993) göre eğitimciler, okuma yazmaya hazırlık etkinlikleri konusunda hem çocuklara hem de çocuklarına uygulamaları için ailelere yönelik uygun etkinlikler oluşturmalıdır. Alanyazın incelendiğinde okul öncesi dönem çocuklarının okuma ve yazmaya hazırlık becerilerini geliştirmeye yönelik eğitim programlarının oluşturulduğu ve bu programların çocukların okuma yazma becerileri üzerine olumlu etkide bulunduğu görülmektedir (Bayraktar & Temel, 2014; Parpucu & Dinç, 2017; Peterson, 2012; Yazıcı & Kandir, 2014). Fakat öğretmenler tarafından gerçekleştirilen okuma yazmaya hazırlık etkinliklerini belirlemeye yönelik çalışmalar (Deretarla Gül & Bal, 2006; Dönmezler, 2016; Güleç, 2008) incelendiğinde öğretmenlerin okuma yazmaya hazırlık çalışmalarıyla ilgili yetersiz uygulamalarda buldukları ve bu çalışmalara yönelik zengin etkinlikler oluşturamadıkları belirlenmiştir.

Ailelerin okuma yazma becerileri bakımından çocuklarına destek vermeleri amacıyla yurt dışında birçok çalışmanın gerçekleştirildiği görülmektedir. Bu çalışmalarda aile eğitim programlarının bu programlara katılan ailelerin gerek tutumlarına ve yeterliklerine gerekse çocuklarının okuma yazma becerilerine olumlu etkilerinin olduğu ortaya konmuştur (Burgoyne, Gardner, Whiteley, Snowling & Hulme, 2018; Doyle & Zhang, 2011; Pile, Girolametto, Johnson, Chen & Cleave, 2010). Oysa ülkemizde sadece Özen Altınkaynak ve Akman (2016) tarafından aile temelli bir okuma yazmaya hazırlık programının geliştirildiği görülmüştür. Çocuklara aileleri tarafından verilen etkinlik desteğinin önemi göz önünde bulundurularak araştırmacıların evde uygulanabilecek çalışmalara yönelik destekleyici aile etkinlikleri içeren eğitim programları oluşturması bir gereklilik olarak görülmektedir. Çalışmanın ailelere okul öncesi dönem çocuklarının okuma yazmaya hazırlık becerilerini desteklemek üzere eğitim etkinlikleri sunması ve bu becerilerini değerlendirmeye yönelik araçlar belirlemesi bakımından okul öncesi eğitim alanına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Çalışmanın amacı çocuklarının okuma yazmaya hazırlık becerilerini desteklemek için ailelere evde çocuklarına uygulayabilecekleri eğitim etkinlikleri oluşturmak ve aileler

tarafından evde uygulanan bu etkinliklerin anaokuluna devam eden 48-60 aylık çocukların okumaya ve yazmaya hazırlık becerileri üzerine etkisini incelemektir.

Araştırmanın genel amacına yönelik oluşturulan alt amaçları şunlardır:

Deney ve kontrol grubundaki çocukların okuma ve yazmaya hazırlık becerileri kontrol listelerinden aldıkları ön-test puanları arasında anlamlı fark bulunmakta mıdır?

Deney ve kontrol grubundaki çocukların okuma ve yazmaya hazırlık becerileri kontrol listelerinden aldıkları son-test puanları arasında anlamlı fark bulunmakta mıdır?

Deney grubundaki çocukların okuma ve yazmaya hazırlık becerileri kontrol listelerinden aldıkları ön-test ve son-test puanları arasında anlamlı bir fark bulunmakta mıdır?

Kontrol grubundaki çocukların okuma ve yazmaya hazırlık becerileri kontrol listelerinden aldıkları ön-test ve son-test puanları arasında anlamlı bir fark bulunmakta mıdır?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Araştırma, “Ön Test-Son Test Kontrol Grubu” deneysel bir çalışmadır. Ön test-son test grubu modelde, yansız atama ile oluşturulmuş iki grup bulunur. “Bu modelde, deney grubuna yönelik çalışmanın ne ölçüde etkili olduğuna karar vermek için ön test ve son test ölçüm sonuçları birlikte kullanılır” (Karasar, 2009, s. 97).

Araştırmanın Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu, Kilis İl Millî Eğitim Müdürlüğüne bağlı farklı 2 bağımsız anaokuluna devam eden 23’ü deney, 23’ü kontrol grubunda olacak şekilde 48-60 aylık toplam 46 çocuktan oluşmuştur. Çalışmaya öğretmen görüşüne göre normal gelişim gösteren çocuklar alınmıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada “Demografik Bilgi Toplama Formu”, “Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Yazmaya Hazırlık Becerilerini Değerlendirme Kontrol Listesi” ve “Okumaya Hazırlık Becerilerini Değerlendirme Kontrol Listesi” veri toplamak amacı ile kullanılmıştır.

Demografik Bilgi Toplama Formu

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan aileler ve 48-60 aylık çocuklarına ilişkin bilgileri (cinsiyet, okul öncesi eğitim alma, okul öncesi eğitim kurumuna devam etme süresi, aile yapısı, doğum sırası, sosyoekonomik düzey, anne yaşı, baba yaşı, anne öğrenim düzeyi, baba öğrenim düzeyi, evdeki çocuk kitabı sayısı ve çocuğa kitap okuma sıklığı) toplamak amacıyla “Demografik Bilgi Toplama Formu” kullanılmıştır.

“Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Yazmaya Hazırlık Becerilerini Değerlendirme Kontrol Listesi”

Bu liste Alisinanoğlu ve Şimşek (2013) tarafından geliştirilmiştir. Okul öncesi dönem çocuklarının yazmaya hazırlıkla ilgili hazırbulunuşlukları 6 ölçüt kapsamında değerlendirilen listede toplam dokuz madde yer almaktadır. Alisinanoğlu ve Şimşek (2013) tarafından geliştirilen listenin güvenilirliğini belirlemek amacıyla çalışmacılar tarafından test tekrar test tekniği ve bağımsız puanlayıcılar arasındaki tutarlılık kullanılmıştır. Her iki korelasyon katsayısının anlamlı düzeyde olduğu görülmüştür.

60-72 aylık çocuklar için Alisinanoğlu ve Şimşek (2013) tarafından geliştirilen kontrol listesinin 48-60 aylık çocukların yazmaya hazırlık becerilerini değerlendirmeye uygun olup olmadığını belirlemek amacıyla Coşkun ve Deniz (2016) tarafından çalışma grubu dışındaki 93 çocuk üzerinde ölçeğin güvenilirlik çalışmaları yapılmıştır. KR-20 testi ile iç tutarlılık katsayısı 0,84 olarak hesaplanan kontrol listesinin 48-60 aylık çocuklar için ölçüm güvenilirliğine sahip olduğu görülmüştür.

Okumaya Hazırlık Becerilerini Değerlendirme Kontrol Listesi

48-60 aylık çocukların okumaya hazırlık becerilerinin değerlendirilmesi üzere araştırmacı tarafından geliştirilen liste 45 maddeden oluşmaktadır. Çalışma kapsamında geliştirilen bu liste ile çocukların yazı farkındalığı, okuma farkındalığı, fonolojik farkındalık ve sözel dil becerileri gibi okumaya hazırlık becerileri değerlendirilmektedir. Okumaya Hazırlık Becerilerini Değerlendirme Kontrol Listesi'nde yer alan becerileri değerlendirebilmek amacıyla "Okumaya Hazırlık Becerilerini Değerlendirme Kontrol Listesi Uygulama Kılavuzu" kullanılmaktadır. Çocuktan kılavuzda yer alan yönergeler doğrultusunda sorulara cevap vermesi beklenmektedir. Örneğin kontrol listesinde yer alan 41. madde kılavuz kapsamında ele alındığında "Ayı", "ayna", "karpuz" ve "kalem" sözcükleri gibi başlangıç sesleri birbirine benzeyen nesnelere yer aldığı resimler çocuğa gösterilir. "Şu an başlangıç sesleri birbirine benzeyen nesne resimleri inceleyeceğiz. Aynı sesle başlayan nesnelere resimlerini bularak eşleştirmeni istiyorum." yönergesi verilerek aynı sesle başlayan nesnelere eşleştirmesi beklenir. Çocuğun aynı sesle başlayan nesnelere eşleştirmesi maddeden tam puan almasını sağlar.

Dört ölçüt kapsamında değerlendirilen kontrol listesinden en yüksek 45, en düşük 0 puan alınmaktadır. Puanlar her madde için bir ile sıfır puan arasında değişmektedir. Oluşturulan kontrol listesinin 48-60 aylık çocukların okumaya hazırlık becerilerini değerlendirmeye uygun olup olmadığını belirlemek amacıyla 271 çocuk üzerinde ölçeğin güvenilirlik çalışmaları yapılmıştır. KR-20 testi ile iç tutarlık katsayısı 0,90 olarak hesaplanan kontrol listesinin 48-60 aylık çocuklar için ölçüm güvenirliliğine sahip olduğu görülmüştür.

Okuma Yazmaya Hazırlık Becerileri Eğitim Etkinlikleri Kitapçığı

Çalışma kapsamında çocukların okuma yazmaya hazırlık becerilerini desteklemek amacıyla okul öncesi eğitim alanında çalışan 7 uzmanın görüşleri doğrultusunda oluşturulan "Okuma Yazmaya Hazırlık Becerileri Eğitim Etkinlikleri Kitapçığı"nda yer alan 41 eğitim etkinliğinin 2 ay boyunca aileler tarafından deney grubu çocuklarına uygulanması sağlanmıştır. Etkinliklerin doğru bir şekilde ve zamanında uygulanabilmesi için çalışma hakkında aileleri bilgilendirme haftası da dâhil olmak üzere 9 hafta boyunca haftada bir gün aileler ile bir araya gelinmiş bir sonraki haftada

uygulanması gereken her bir etkinliğe yönelik gerekli açıklamalar yapılarak ailelerin ihtiyaç duyabileceği rehberlik sağlanmıştır.

Verilerin Analizi

Deney ve kontrol grubunda yer alan çocukların ön-test puanları arasındaki farka “Mann Whitney U Testi”, yazmaya hazırlık becerileri son-test puanlarına “Mann Whitney U Testi”, okumaya hazırlık becerileri son-test puanlarına ANCOVA; deney ve kontrol grubu çocukların ön-test ve son-test puanlarına ise “Wilcoxon İşaretili Sıralar Testi” ile bakılmıştır.

BULGULAR

Evde uygulanan eğitim etkinliklerinin, anaokuluna devam eden 48-60 aylık çocukların okuma yazmaya hazırlık becerilerine etkisinin incelenmesi amacı ile gerçekleştirilen çalışmanın bulgularına bu bölümde yer verilmiştir.

Tablo 1. Deney ve Kontrol Grubundaki Çocukların Okuma ve Yazmaya Hazırlık Becerileri Ön Test Puanları Arasındaki Farka İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçları

Ön test	Grup	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U	p
Okuma	Deney	23	17.37	399.50	123.50	0.002
	Kontrol	23	29.63	681.50		
Yazma	Deney	23	24.33	559.50	245.50	0.672
	Kontrol	23	22.67	521.50		

Tablo 1’de yer alan deney ve kontrol grubundaki çocukların okumaya ve yazmaya hazırlık becerileri ön-test puanları arasındaki farka ilişkin “Mann Whitney U Testi” sonuçları incelendiğinde her iki grupta bulunan çocukların okumaya hazırlık becerileri arasında anlamlı bir fark olduğu görülürken yazmaya hazırlık becerileri arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı bulunmuştur.

Deney ve kontrol grubunda yer alan çocukların ön-test puanları arasındaki fark incelendiğinde okuma puanları arasında fark olduğu görülmüştür. Bu nedenle ANCOVA analizi yapılmıştır. ANCOVA bir deneyin başlangıcında gruplararası farkların olduğu durumlarda deneydeki yanlılıkta bir azalma sağlamak amacıyla kullanılır. Çalışmada grupların ön-test puanları arasında fark olduğundan dolayı ön-test puanlarına göre düzeltilmiş son-test puanları arasında oluşan fark ANCOVA ile incelenmiştir. Öncelikle ANCOVA'ya ilişkin varsayımlar test edilmiştir. Yapılan analizler sonucu verilerin ANCOVA'ya uygun olduğu anlaşılmıştır. Düzeltilmiş okumaya hazırlık becerileri toplam puanlarına göre deney grubu okuma becerileri toplam puanının (80.00), kontrol grubu okumaya hazırlık becerileri toplam puanından (72.34) daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu sonuca göre deney ve kontrol grubundaki çocukların ön test puanlarına göre düzeltilmiş son test puanları arasında deney grubundaki çocukların lehine anlamlı bir farkın olduğu bulunmuştur. Grupların düzeltilmiş okumaya hazırlık becerileri toplam puanları arasında oluşan farkın anlamlı olup olmadığına ilişkin yapılan ANCOVA sonuçları Tablo 2'de yer almaktadır.

Tablo 2. Okumaya Hazırlık Becerileri Ön-Test Puanlarına Göre Düzeltilmiş Son-Test Puanlarına İlişkin “ANCOVA” Sonuçları

Varyansın kaynağı	Kareler toplamı	sd	Kareler Toplamı	f	Anlamlılık düzeyi (p)
Okuma	1318.62	1	1318.62	81.95	0.000
Ön Test					
Grup	523.79	1	523.79	32.55	0.000
Hata	691.90	43	16.09		0.000
Toplam	268966.00	46			

ANCOVA sonuçlarına göre ön-test okumaya hazırlık puanlarına göre düzeltilmiş okumaya hazırlık becerileri puanları arasında anlamlı bir farklılık olduğu bulunmuştur $F(1,43)=32.55, p < 0.01$.

Bu analiz doğrultusunda her iki grubun düzeltilmiş okumaya hazırlık becerileri puanları arasında yapılan “Bonferroni Testi” sonucuna göre, deney grubundaki çocukların okumaya hazırlık becerileri ($X=80.00$) kontrol grubundaki ($X=72.34$) çocuklardan daha yüksektir. Bu bulgu eğitim etkinliklerinin deney grubu çocukların okumaya hazırlık becerilerini arttırmada etkili olduğunu göstermektedir.

Tablo 3. Deney ve Kontrol Grubu Çocuklarının Yazmaya Hazırlık Becerileri Son-Test Puanları Arasındaki Farka İlişkin “Mann Whitney U Testi” Sonuçları

Grup	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U	P
Deney	23	24.04	553.00	252.00	0.765
Kontrol	23	22.96	528.00		

Eğitim etkinlikleri uygulanan çocuklarla eğitim etkinlikleri uygulanmayan çocukların etkinlikler sonrasındaki yazmaya hazırlık becerileri kontrol listesinden elde ettikleri puanlara ait “Mann Whitney U Testi” sonuçları Tablo 3’te yer almaktadır. Tablo incelendiğinde 8 hafta devam eden bu deneysel çalışmanın sonucunda eğitim etkinlikleri uygulanan çocuklar ile uygulanmayan çocukların yazmaya hazırlık becerileri arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür $U=252.00$, $p > 0.05$.

Tablo 4. Deney Grubu Çocuklarının Okuma ve Yazmaya Hazırlık Becerileri Ön-Test Son-Test Puanlarına İlişkin “Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi” Sonucu

Değişken	Son test-ön test	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	Z	P
Okumaya hazırlık	Negatif sıra	1	5.50	5.5	-3.932	0.003
	Pozitif sıra	21	11.79	247.5		
Yazmaya hazırlık	Negatif sıra	4	5.50	22	-2.971	0.003
	Pozitif sıra	15	11.20	168		

Deney grubunda yer alan çocukların deney öncesinde ve sonrasında okuma ve yazmaya hazırlık becerileri arasında anlamlı bir farklılığın olup olmadığına ilişkin “Wilcoxon

İşaretili Sıralar Testi” sonuçları Tablo 4’te yer almaktadır. Analiz sonuçlarına göre çalışmaya katılan çocukların okumaya hazırlık becerileri kontrol listesinden deney öncesinde ve sonrasında elde ettikleri puanlar arasında anlamlı bir farklılığın olduğu görülmektedir, $z=3.93$, $p < 0.05$. Aynı şekilde araştırmaya katılan çocukların yazmaya hazırlık becerileri kontrol listesinden aldıkları deney öncesi ve sonrası puanları arasında anlamlı bir farklılığın olduğunu göstermektedir, $z=2.97$, $p < 0.05$. Fark puanlarına ait sıra ortalamaları ve toplamlar dikkate alındığında, görülen bu farkın pozitif sıralar, yani son-test puanları lehinde olduğu görülmektedir.

Tablo 5. Kontrol Grubundaki Çocukların Okuma ve Yazmaya Hazırlık Becerileri Ön test Son test Puanlarına İlişkin “Wilcoxon İşaretili Sıralar Testi” Sonucu

Değişken	Son test-ön test	n	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	Z	P
Okumaya hazırlık	Negatif sıra	5	8.60	43.00	-2.100	0.036
	Pozitif sıra	14	10.50	147.00		
Yazmaya hazırlık	Negatif sıra	2	3.00	43.00	-3.369	0.001
	Pozitif sıra	15	9.80	147.00		

Kontrol grubundaki çocukların deney öncesinde ve sonrasında okuma ve yazmaya hazırlık becerilerinin anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğine ilişkin “Wilcoxon İşaretili Sıralar Testi” sonuçları Tablo 5’te yer almaktadır. Analiz sonuçları, araştırmaya katılan çocukların okumaya hazırlık becerileri kontrol listesinden aldıkları deney öncesi ve sonrası puanları arasında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir, $z=2.10$, $p<0.05$. Aynı şekilde araştırmaya katılan çocukların yazmaya hazırlık becerileri kontrol listesinden aldıkları deney öncesi ve sonrası puanları arasında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir, $z=3.36$, $p<0.05$. Fark puanlarının sıra ortalaması ve toplamları dikkate alındığında, gözlenen bu farkın pozitif sıralar, yani son-test puanları lehinde olduğu görülmektedir.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Deney ve kontrol grubu çocukların yazmaya hazırlık becerileri ön-test puanları arasında anlamlı bir farklılık görülmezken okumaya hazırlık becerileri ön-test puanları arasında deney grubu çocukları lehine fark olduğu görülmüştür. Ön-test puanları arasındaki bu farklılıklardan dolayı ön-test puanlarına göre düzeltilmiş son-test puanları arasındaki farkın incelenmesi amacıyla ANCOVA analizi kullanılmıştır.

ANCOVA analizi sonuçlarına göre deney ve kontrol grubundaki çocukların okumaya hazırlık becerileri ön-test puanlarına göre düzeltilmiş son-test puanları arasında deney grubundaki çocukların lehine anlamlı bir farkın olduğu bulunmuştur. Benzer şekilde Graham ve diğerleri (2017), Stone (2006), Craig (2006), Smetana (2005) tarafından gerçekleştirilen çalışmalarda da hazırlanan eğitim programlarının deney grubundaki çocukların okumaya hazırlık becerileri üzerine olumlu etkilerinin olduğu görülmüştür. Bu çalışmadan ve diğer çalışmalardan elde edilen bulgular eğitim programlarına dâhil edilen deney grubu çocuklarının okumaya hazırlık becerilerindeki artışın kontrol grubu çocuklarına göre daha fazla olduğunu gözler önüne sermektedir.

Deney ve kontrol grubundaki çocukların yazmaya hazırlık becerileri son-test puanları arasında ise anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür. Eğitim etkinliklerinin deney grubundaki çocukların okumaya hazırlık becerileri üzerine katkı sağladığı görülürken yazmaya hazırlık becerileri üzerine olumlu bir etkisinin olmadığı görülmüştür. Bu bulgu eğitim etkinliklerinin deney grubundaki çocukların yazmaya hazırlık becerilerini arttırmada bir etkiye sahip olmadığını göstermektedir. Bu bulguya benzer bulgulara sahip olan çalışmalara rastlanmaktadır. Masetti (2009), Justice, Chow, Capellini, Flanigan ve Colton (2003) tarafından gerçekleştirilen müdahale programları sonrasında çocukların yazma becerilerindeki ilerlemenin okuma becerilerindeki ilerlemeye göre daha az olduğu görülmüştür.

Bu çalışmadan ve diğer çalışmalardan elde edilen sonuçlara göre okuma yazmaya hazırlık becerilerini desteklemek amacıyla hazırlanmış eğitim programlarının çocukların yazma becerilerini arttırma konusunda etkili olmadığı görülmektedir. Bu sonucun

ortaya çıkmasında bu becerileri desteklemek amacıyla hazırlanan eğitim etkinliklerinin ve ayrılan sürenin sınırlı olmasının etkisi olduğu söylenebilir. Ayrıca yazmaya hazırlık becerilerinin çocuğa sağlanan deneyimlerden ziyade olgunlaşma faktörünün etkisi altında olduğu düşünülebilir. Havens'e (2002) göre küçük kas becerilerindeki gelişim, çocuğun yazma yeteneğinin gelişmesi üzerinde etkilidir. Shay Lear (2012) tarafından yapılan çalışmada da süre faktörünün etkisi açıkça gözler önüne serilmiştir. Çalışma 1 yıllık yazmaya hazırlık eğitim programı boyunca programa katılan deney grubu çocukların yazmaya hazırlık becerilerini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Programa katılan çocukların yazma becerilerinde önemli derecede artış olduğu görülmüştür.

Deney grubundaki çocukların okumaya ve yazmaya hazırlık becerileri ön-test ve son-test puanları karşılaştırıldığında puanlar arasındaki farkın anlamlı olduğu fark puanları sıra ortalamaları ve toplamları dikkate alındığında gözlenen bu farkın pozitif sıralar yani son-test puanı lehinde olduğu bulunmuştur. Bu sonuçlara göre, hazırlanan eğitim etkinliklerinin deney grubu çocukların okumaya ve yazmaya hazırlık becerilerini geliştirmede önemli bir etkisinin olduğu söylenebilir. Ayrıca elde edilen sonucun alanyazınla aynı doğrultuda olduğu görülmektedir. Benzer şekilde Hilbert ve Eis (2014), Shepherd (2011), Trostle Brand (2006) tarafından gerçekleştirilen çalışmalardan elde edilen bulgulara göre eğitim programlarına dâhil edilen çocukların program sonrasındaki okuma becerilerinde artışlar olduğu görülmektedir. Bu durum çocukların okuma yazma becerilerini desteklemek üzere oluşturulan okuma yazma programlarının çocukların okuma yazmaya hazırlık becerilerini desteklemedeki önemini ortaya koymaktadır.

Kontrol grubundaki çocukların okuma ve yazmaya hazırlık becerileri ön-test ve son-test puanları karşılaştırıldığında puanlar arasındaki farkın anlamlı olduğu fark puanları sıra ortalamaları ve toplamları dikkate alındığında gözlenen bu farkın pozitif sıralar yani son-test puanı lehinde olduğu bulunmuştur. Bu sonuçlara göre eğitim etkinliklerine dâhil edilmeyen kontrol grubundaki çocukların okumaya ve yazmaya hazırlık becerileri son- test puanlarında artışların olduğu görülmektedir. Benzer bulgulara Lust ve Donica

(2011), Nancollis, Lawrie ve Dodd (2005), Bingham, Hall Kenyon ve Culatta (2010) tarafından yapılan çalışmalarda da rastlanmaktadır.

Söz konusu çalışma ve diğer çalışmalardan elde edilen bulgulara göre deney grubu çocuklarına verilen eğitim süresi boyunca eğitime dâhil edilmeyen kontrol grubundaki çocukların becerilerinde de artışlar olduğu görülmektedir. Kontrol grubundaki çocukların bu beceri puanlarındaki artışın okul çevresi ve okulda uygulanan programdan kaynaklanmış olabileceği düşünülmektedir. Yapılmış olan bu çalışmada da kontrol grubu çocuklarının okuma yazmaya hazırlık becerilerinde artış olduğu görülmüştür. Bu sonuçlara göre, çalışma için geçen sürede çocukların yaşa bağlı olarak gelişim göstermelerinin ve öğretmen tarafından uygulanan okul öncesi eğitim programının kontrol grubu çocuklarının okumaya ve yazmaya hazırlık becerilerini geliştirmede önemli bir etkisinin olduğu söylenebilir.

Yapılan çalışmada belirtilmesi gereken birtakım sınırlılıklar vardır. Öncelikle çalışma 46 çocuk ile sınırlıdır. Çalışma grubunu oluşturan çocuk sayısının artırılması ile çalışma tekrarlanabilir. Ayrıca deney grubundaki çocuklara uygulanan etkinlik sayısının 41, etkinlik süresinin 8 hafta ile sınırlı olmasının çalışmanın sonuçlarını etkilediği göz önüne alındığında ileriki çalışmalarda bu sayının ve eğitim süresinin artırılmasının önemli olabileceği düşünülmektedir. Son olarak çocukların okuma ve yazmaya hazırlık becerilerine ilişkin elde edilen tüm puanlar “Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Yazmaya Hazırlık Becerilerini Değerlendirme Kontrol Listesi” ve “Okumaya Hazırlık Becerilerini Değerlendirme Kontrol Listesi” ile sınırlıdır. Bu sebeple bundan sonraki yapılacak çalışmalarda çocukların sahip oldukları okuma yazmaya hazırlık becerilerinin farklı değerlendirme araçları değerlendirilmesi ile elde edilen bulguların genellenebileceği düşünülmektedir.

ÖNERİLER

Araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda şu öneriler verilebilir.

Aileler tarafından evde uygulanan etkinliklerin çocukların okumaya hazırlık becerilerine olumlu etkilerinin olduğu görülmüştür. Araştırmacıların evde uygulanabilecek çalışmalara yönelik destekleyici aile etkinlikleri içeren eğitim programları oluşturması, öğretmenlerin ise aileleri evde yapabilecekleri etkinlikler hakkında bilgilendirmesi ile ailelerin çocuklarının okuma yazma becerileri gelişimi üzerindeki görevlerini yerine getirmesi sağlanabilir.

Aileler tarafından evde uygulanan etkinliklerin çocukların yazmaya hazırlık becerileri üzerine katkı sağlamadığı görülmüştür. Çocukların yazmaya hazırlık becerilerini desteklemek amacıyla etkinlik sayısı ve uygulama süresi daha kapsamlı olan çalışmalara ağırlık verilerek bu becerilerdeki yetersizliklere neden olan değişkenlerin belirlenmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirilebilir.

Okul öncesi dönem çocuklarının okuma yazmaya hazırlık becerilerini desteklemek amacıyla hazırlanan programların, projelerin ve etkinliklerin bu becerileri desteklemede önemli olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca gerek ailelerin gerekse öğretmenlerin okul öncesi dönem çocuklarını destekleme konusunda nelere ihtiyaç duydukları belirlenerek bu doğrultuda eğitim programları oluşturulabilir.

Bu çalışmada ve benzer çalışmalarda ulaşılan sonuçların değerlendirilip gelecekte yapılacak araştırmaların daha büyük çalışma gruplarında, farklı bölgelerde, farklı ya da benzer tekniklerle yapıp alanyazına kazandırılmasının okul öncesi dönemdeki çocukların okuma yazmaya hazırlık becerileri kazanımına katkı sağlayacağı söylenebilir.

KAYNAKLAR

- Alisinanoğlu, F., & Şimşek, Ö. (2013). “Okul öncesi dönemdeki çocukların yazmaya hazırlık becerilerini değerlendirme kontrol listesi”nin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 21(3), 1163-1176.
- Bingham, G. E., Hall Kenyon, K. M., & Culatta, B. (2010). Systematic and engaging early literacy: Examining the effects of paraeducator implemented early literacy instruction. *Communication Disorders Quarterly*, 32(1), 38-49.
- Bronfenbrenner, U. (1986). Ecology of the family as a context for human development: Research perspectives. *Developmental Psychology*, 22, 723-742.
- Burgoyne, K., Gardner, R., Whiteley, H., Snowling, M. J., & Hulme, C. (2018). Evaluation of a parent-delivered early language enrichment programme: evidence from a randomised controlled trial. *The Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 59(5), 545-555.
- Coşkun, L. & Deniz, Ü. (2016). Okul öncesi dönemdeki çocukların yazmaya hazırlık becerilerini değerlendirme kontrol listesi için geçerlik güvenilirlik çalışması. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Bilimleri Dergisi*, 17(1), 149-163.
- Craig, S. A. (2006). The effects of an adapted interactive writing intervention on kindergarten children’s phonological awareness, spelling, and early reading development: A contextualized approach to instruction. *Journal of Educational Psychology*, 98(4), 714-731.
- Çelenk, S. (2006). *Etkinlik temelli ilk okuma ve yazma öğretimi*. İstanbul: Morpa.
- Deretarla Gül, E., & Bal, S. (2006). Anasınıfı öğretmenlerinin okuma yazmaya hazırlık çalışmalarına ilişkin bakış açıları, sınıf içi kullanılan materyal ve etkinlikler ile çocukların okuma yazmaya ilgilerinin incelenmesi. *Çocuk Gelişimi ve Eğitim Dergisi*, 12, 33-51.
- Doyle, A., & Zhang, J. (2011). Participation structure impacts on parent engagement in family literacy programs. *Early Childhood Education Journal*, 39, 223-233.
- Dönmezler, E. (2016). Okul öncesi dönemde uygulanan okuma yazmaya hazırlık çalışmalarının öğretmen görüşlerine göre incelenmesi. *Turkish Journal of Primary Education*, 1, 42-53.
- Elliott, E., & Olliff, C. (2008). Developmentally appropriate emergent literacy activities for young children: adapting the early literacy and learning model (ELLM). *Early Childhood Education Journal*, 35(6), 551-556.
- Eva, Y. H., Lau, H. L., & Nirmala, R. (2011). Parental involvement and children's readiness for school in China. *Educational Research*, 53(1), 95-113.
- Glogowska, M., Campbell, R., Peters, T., Roulstone, S., & Enderby, P. (2002). A multimethod approach to the evaluation of community preschool speech and

- language therapy provision. *Child Care, Health and Development*, 28(6), 513-521.
- Graham, S., Liu, X., Aitken, A., Ng, C., Bartlett, B., Harris, K. R., & Holzapfel, J. (2017). Effectiveness of literacy programs balancing reading and writing instruction: A meta-analysis. *Reading Research Quarterly*, 53(3), 279-304.
- Güldenöğlü, B., Kargın, T., & Ergül, C. (2016). Sesbilgisel farkındalık becerilerinin okuma ve okuduğunu anlama üzerindeki etkisi: Boylamsal bir çalışma. *İlköğretim Online*, 15(1), 251-272.
- Güleç, G. (2008). *Okul öncesi eğitimi öğretmenlerinin okuma yazmaya hazırlık çalışmaları ile ilgili görüş ve uygulamaları*. (Yüksek Lisans Tezi). Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Pamukkale.
- Havens, M. C. (2002). *Emergent namewriting in preschoolers*. Doctoral Dissertation, The State University of New Jersey, New Brunswick.
- Hilbert, D. D., & Eis, S. D. (2014). Early intervention for emergent literacy development in a collaborative community pre-kindergarten. *Early Childhood Educational Journal*, 42, 105-113.
- Hofslundsengen, H. , Gustafsson, J. E., & Eriksen Hagtvet, B. (2018). Contributions of the home literacy environment and underlying language skills to preschool invented writing. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 1-17.
- Irwin, J. R., Moore, D. L., Tornatore, L. A., & Fowler, A. E. (2012). Expanding on early literacy promoting emerging language and literacy during storytime. *Children and Libraries*, Summer/Fall, 20-24.
- Justice, L. M., & Pullen, P. C. (2003). Promising interventions for promoting emergent literacy skills: Three evidence-based approaches. *Topics in Early Childhood Special Education*, 23, 99-113.
- Justice, L. M., Chow, S. M., Capellini, C., Flanigan, K., & Colton, S.(2003). Emergent literacy intervention for vulnerable preschoolers: Relative effects of two approaches. *American Journal of Speech-Language Pathology*, 12, 320-332.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemi*. (21. basım). Ankara: Nobel.
- Lawhon, T., & Cobb, J. B. (2002). Routines that build emergent literacy skills in infants, toddlers, and preschoolers. *Early Childhood Education Journal*, 30(2), 113-118.
- Lust, C. A., & Donica, D. K. (2011). Research scholars initiative-effectiveness of a hand writing readiness program in Head Start: A two-group controlled trial. *American Journal of Occupational Therapy*, 65, 560-568.
- Martini, F., & Senechal, M. (2012). Learning literacy skills at home: Parent teaching, expectations, and child interest. *Canadian Journal of Behavioural Science*, 44(3), 210-221.

- Massetti, G. M. (2009). Enhancing emergent literacy skills of preschoolers from low income environments through a classroom-based approach. *School Psychology Review, 38*(4), 554-569.
- Morton, T. (2014). Paired books: Literature connections for emergent learners. *The Journal of the Texas Association for the Education of Young Children, 35*(4), 24-28.
- Nancollis, A., Lawrie, B. A., & Dodd, B. (2005). Phonological awareness intervention and the acquisition of literacy skills in children from deprived social backgrounds. *Language, Speech, and Hearing Services in Schools, 36*, 325-335.
- Niklas, F., & Schneider, W. (2017). Home learning environment and development of child competencies from kindergarten until the end of elementary school. *Contemporary Educational Psychology, 49*, 263-274.
- Overby, M. S., Trainin, G. Smit, E. B., Bernthal, J. E., & Nelson, R. (2012). Preliteracy speech sound production skill and later literacy outcomes: A study using the templin archive. *Language, Speech, and Hearing Services in Schools, 43*, 97-115.
- Özen Altinkaynak, Ş., & Akman, B. (2016). The effects of family-based literacy preparation program on children's literacy preparation skills. *Education and Science, 41*(186), 185-204.
- Parpucu, N., & Dinç, B. (2017). Seslerin renkli dünyası programının okul öncesi çocukların fonolojik farkındalık becerileri üzerindeki etkisi. *Eğitim ve Bilim, 42*(192), 233-261.
- Peterson, S. S. (2012). ;Preschool early literacy programs in ontario public libraries. *The Canadian Journal of Library and Information Practice and Research, 7*(2), 1-21.
- Piasta, S. B., Justice, L. M., McGinty, A. S., & Kaderavek, J. N. (2012). Increasing young children's contact with print during shared reading: Longitudinal effects on literacy achievement. *Child Development, 83*(3), 810-82.
- Pile, E. J. S., Girolametto, L., Johnson, C. J., Chen, X., & Cleave, P. L. (2010). Shared book reading intervention for children with language impairment: Using parents-as-aides in language intervention. *Canadian Journal of Speech-Language Pathology and Audiology, 34*(2), 96-109.
- Pinto, G., Bigozzi, G., Gamannossi, B. A., & Vezzani, C. (2012). Emergent literacy and early writing skills. *The Journal of Genetic Psychology, 173*(3), 330-354.
- Puranik, C. S., Phillips, B. M., Lonigan, C. J., & Gibson, E. (2018). Home literacy practices and preschool children's emergent writing skills: An initial investigation. *Early Childhood Research Quarterly, 42*, 228-238.
- Schmitt, S. A., Simpson, A. M., & Friend, M. (2011). A longitudinal assessment of the home literacy environment and early language. *Infant and Child Development, 20*, 409-431.

- Shay Lear, W. (2012). *Carry-over effect of a handwriting readiness program on handwriting-related skills of children the year following intervention*. Master's Thesis, East Carolina University, Carolina.
- Shepherd, J. M. (2011). *Finger-point reading instruction using storybooks: The effects on kindergarten children's early literacy skills*. Doctoral Dissertation, Fordham University, New York.
- Smetana, L. (2005). Collaborative storybook reading: Bring parents and at-risk kindergarten students together. *Reading Horizons*, 45(4), 283-320.
- Stone, K. A. (2006). *Enhancing early literacy skills of pre-kindergarteners with Histories of expressive phonological impairments: A preliminary study*. Master's Thesis, University of California, California.
- Strickland, D. S. (1993). Emergent literacy: How young children learn to read and write. *Educational Leadership*, 47(3), 9-14.
- Taylor, J. J. (2011). Paternal support of emergent literacy development: Latino fathers and their children. *The International Honor Society in Psychology*, 16(2), 58-72.
- Trostle Brand, S. (2006). Facilitating emergent literacy skills: A literature-based, multiple intelligence approach. *Journal of Research in Childhood Education*, 21(2), 133-148.
- Uyanık, Ö., & Kandır, A. (2010). Okul Öncesi Dönemde Erken Akademik Beceriler. *Kuramsal Eğitimbilim*, 3(2), 118-134.
- Vandermas Peeler, M., Nelson, J., Bumpass, C., & Sassine, B. (2009). Numeracy-related exchanges in joint storybook reading and play. *International Journal of Early Years Education*, 17(1), 67-84.
- Yazıcı, E., & Kandır, A. (2014). Okuma yazma becerilerini destekleyici duyu eğitimi programının 61-66 aylık çocukların okuma yazma becerilerine etkisi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7(33), 686-701.

SUMMARY

Introduction

Pre-literacy skills are the ones that starts to be gained from the prenatal period when the sounds start to be heard, develop in the pre-school period, providing the basic skills necessary for traditional literacy development. These skills are the skills that affected the environment in which the child live. These skills are vital for a young children's future academic success. Pre-literacy skills consist of skills such as verbal language, print awareness, alphabet knowledge, and phonological awareness. Learning to read and write depends on children's past experience. Children who are deprived of the literacy environment face a limited number of stimuli, which has a long-term negative impact on children's literacy skills. It is seen that children who are inadequate in these skills have difficulties in reaching their peers. Therefore, children should participate in many different pre-literacy activities in the pre-school period in order to improve these skills.

Many children naturally acquire written language tasks by attending and observing reading and writing activities at home before the school begins. For this reason, the practices that parents will perform at home have an important place in children's language and literacy development. Considering the importance of the family in this regard, it is seen as a necessity to conduct family-based studies. It is stated that the intervention studies that are created without the family's base will be inadequate for children's development.

Although parents have many tasks that their children need to accomplish in order to acquire literacy skills, many parents seem to be unaware of these duties and do not give their children the support they need. But parents may not have the knowledge to give their children activity and environmental support. It is important that the trainers give the necessary guidance so that the parents have information about the activities that can be applied to this environment as well. It is seen that even teachers have inadequate practices related to readiness to read and write, and that they cannot create rich activities for these works.

It is seen as a necessity to carry out research studies that providing the necessary support and guidance to the families.

This study was designed to create educational activities for children to support their readiness to read and write skills, and to assess the effectiveness of the activities on children's reading readiness and writing readiness.

Method

This research was designed as an experimental, quantitative study. The intervention study included a convenience sample of 46 participants from 2 kindergartens in the city of Kilis, in which 23 children were included in the study group and 23 children in the control group. Data were collected by using "Demographic data collection form", "Evaluation Control List for Writing Readiness Skills of Preschoolers" and "Evaluation Control List for Reading Readiness

Skills". These tools are used to assess preliteracy skills such as print awareness, phonological awareness and verbal language.

Finding and discussion

The results of the analysis show that the control group participating in the study showed a significant difference between the pre- and post-test scores of the children in the checklist of reading readiness skills. The results of the analysis show that the experiment group participating in the study showed a significant difference between the pre- and post-test scores of the children in the checklist of reading readiness skills. The experimental group of children is higher than the control group of children in comparison to readiness of reading skills. The experimental group included in the training program demonstrates that the increase in children's literacy skills is greater for the control group than for the children. This finding suggests that the educational activities of the experimental group are effective in increasing children's reading readiness skills.

According to this 8-week experimental study, there was no significant difference between the children who applied the education activities and the students who did not apply to the writing readiness skills. It has been seen that educational activities do not have an effect in increasing the experiment children's writing readiness skills.

According to the results obtained from this study and from other studies, it seems that the education programs designed to support readiness writing skills are not effective in increasing children's writing readiness skills. This result suggests that the preparation skills for writing are under the influence of the maturation factor rather than the experience provided to the child.

Implications

Educational programs for pre-school children should take into account the importance of supporting these skills of children. It suggests that children in pre-school education need to be included in literacy skills programs. It has been seen that activities conducted by parents at home have positive effects on children's readiness to read. Families need to be aware of their mission to support their children in terms of their readiness to read and write. Researchers should create educational programs that include supportive family activities for work that can be carried out at home. It was seen that activities performed by parents at home did not contribute to the ability of children to prepare for writing. In order to support children's readiness to write, more extensive work should be provided.

